

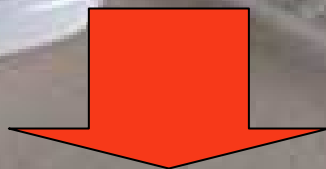
OBALY

JUDr. Ilona Jančářová, Ph.D.
2008

CÍL PRÁVNÍ ÚPRAVY

1. Předcházet vzniku odpadu z obalů
2. Minimalizovat škodlivost obalů pro životní prostředí
3. Chránit zdraví člověka a přírodní zdroje

regulovat celý životní cyklus obalů

PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY

- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění č.444/2005, 66/2006... 126/2008 Sb.
- Nař.vl.č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů
- Vyhl.č. 116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů
- Vyhl.č. 641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence

SOUVISEJÍCÍ PRAMENY PRÁVA

- Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách, ve znění novel
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění novel
- Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění novel
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění novel
- Vyhl.č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy

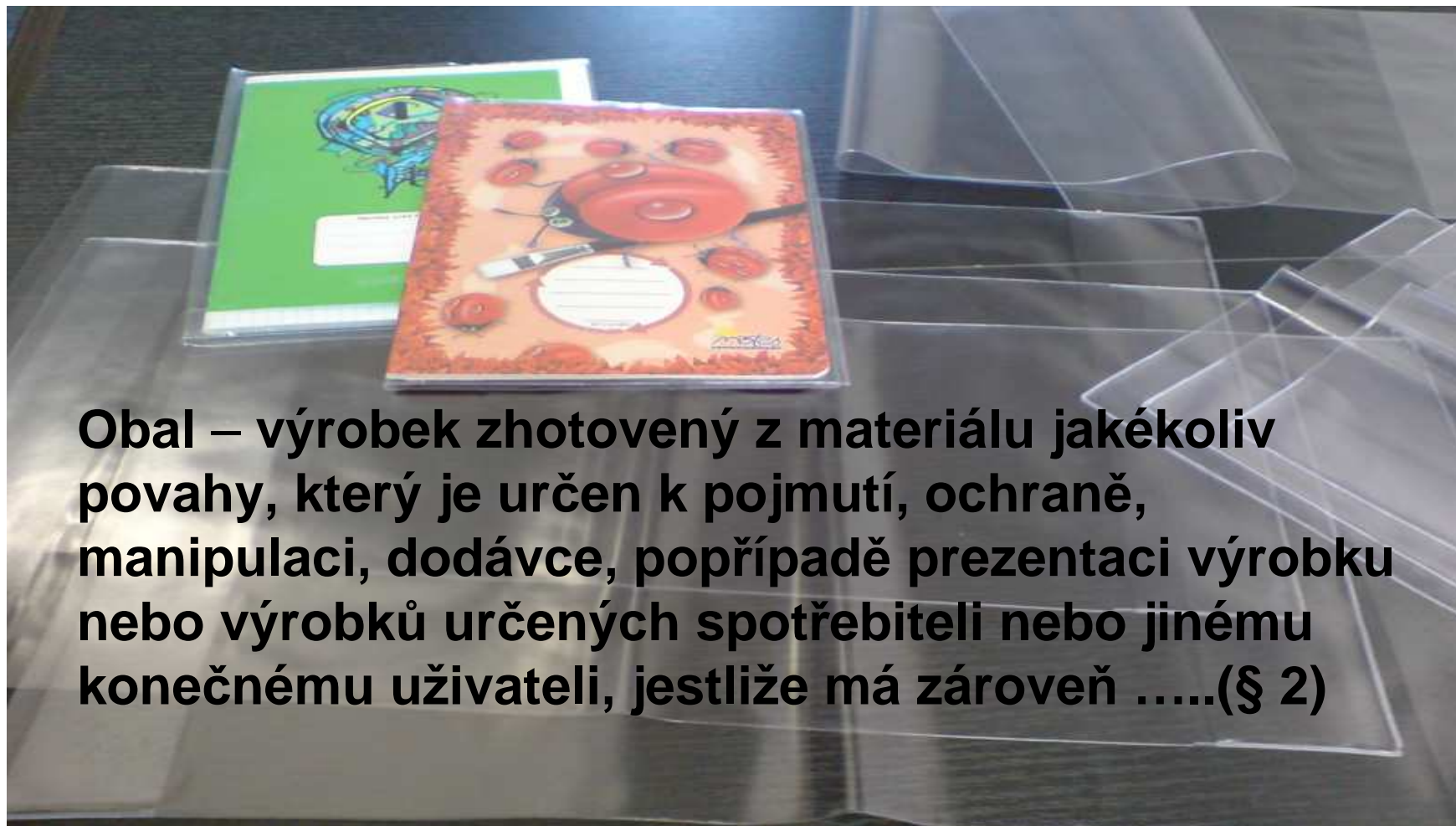
SOUVISEJÍCÍ PRAMENY PRÁVA

- **Nařízení 1935/2004 o materiálech určených pro styk s potravinami**

- **Směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, ve znění směrnice 2004/12/ES a 2005/20/ES**

ZÁKLADNÍ POJMY

Obal – výrobek zhotovený z materiálu jakékoliv povahy, který je určen k pojmutí, ochraně, manipulaci, dodávce, popřípadě prezentaci výrobku nebo výrobků určených spotřebiteli nebo jinému konečnému uživateli, jestliže má zároveň (§ 2)

DRUHY OBALŮ

- Prodejní
- Skupinové
- Převravní

Kritéria a názorné příklady, které upřesňují pojem obal, jsou uvedeny v příloze č. 1 zákona o obalech.

DRUHY OBALŮ

- **Vratné obaly** - obal, pro který existuje zvláště pro něj vytvořený způsob vrácení použitého obalu osobě, která jej uvedla do oběhu;
- **Průmyslové obaly** - obal určený výhradně k balení výrobku určeného výhradně pro jiného konečného uživatele,
- **Obalový prostředek** - výrobek, z něhož je obal prodejní, obal skupinový nebo obal přepravní přímo vyroben nebo který je součástí obalu sestávajícího se z více částí.

PŘÍKLAD

Do které skupiny obalů zařadíte obaly na sešity?

V pochybnostech požádejte MŽP o vydání stanoviska (po projednání s MPO) nebo nahlédněte na www.env.cz, kde jsou stanoviska zveřejňována

ZÁKLADNÍ POJMY

- nakládání s obaly** - výroba obalů,
- uvádění obalů nebo
balených výrobků na trh nebo do oběhu,
- použití obalů,
- úprava obalů,
- opakované použití

ZÁKLADNÍ POJMY

Zpětný odběr - odebírání použitých obalů od spotřebitelů na území České republiky za účelem opakovaného použití obalů nebo za účelem využití nebo odstranění odpadu z obalů

PŘEDMĚT REGULACE

- Obaly, které jsou na území ČR uváděny na trh nebo do oběhu.

- Negativní vymezení působnosti § 1 odst. 2 (kontejnery užívané v dopravě)

SUBJEKTY

Zákon o obalech se vztahuje na podnikající FO a PO, které:

1. Uvádí obaly na trh
 - výrobci obalů
 - dovozci obalů
 - přepravci obalů
2. Uvádí obaly do oběhu – distributoři obalů

SUBJEKTY

Zákon o obalech se nevztahuje:

1. na nepodnikající FO nebo PO
2. na vývoz obalů

Omezená působnost:

- na osoby, které uvádí na trh nebo do oběhu méně než 300 kg obalů za kalendářní rok a zároveň jejich roční obrat nepřekročí 4,5 mil. Kč/rok

NÁSTROJE PRÁVNÍ REGULACE

- Kvalitativní požadavky na obaly
- Označování obalů
- Povinnosti subjektů a nástroje prevence vzniku odpadu z obalů (zpětný odběr a opakované použití obalů a využití odpadu z obalů)
- Evidence a Seznam osob
- Registrační a evidenční poplatky
- Sankční nástroje

KVALITATIVNÍ POŽADAVKY NA OBALY

- hmotnost a objem obalu musí být co nejmenší při dodržení požadavků kladených na balený výrobek a při zachování jeho přijatelnosti pro spotřebitele nebo jiného konečného uživatele, s cílem snížit množství odpadu z obalů, který je nutno odstranit
- obal musí splňovat požadavky na maximální obsah těžkých kovů a jiných nebezpečných látek z důvodu nezávadného odstraňování obalu

KVALITATIVNÍ POŽADAVKY NA OBALY

Obal musí být:

- a) opakovaně použitelný nebo
- b) po použití musí být schopen využití formou
 - recyklace (přeměna na jiný výrobek nebo surovinu)
 - energetického využití
 - organické recyklace

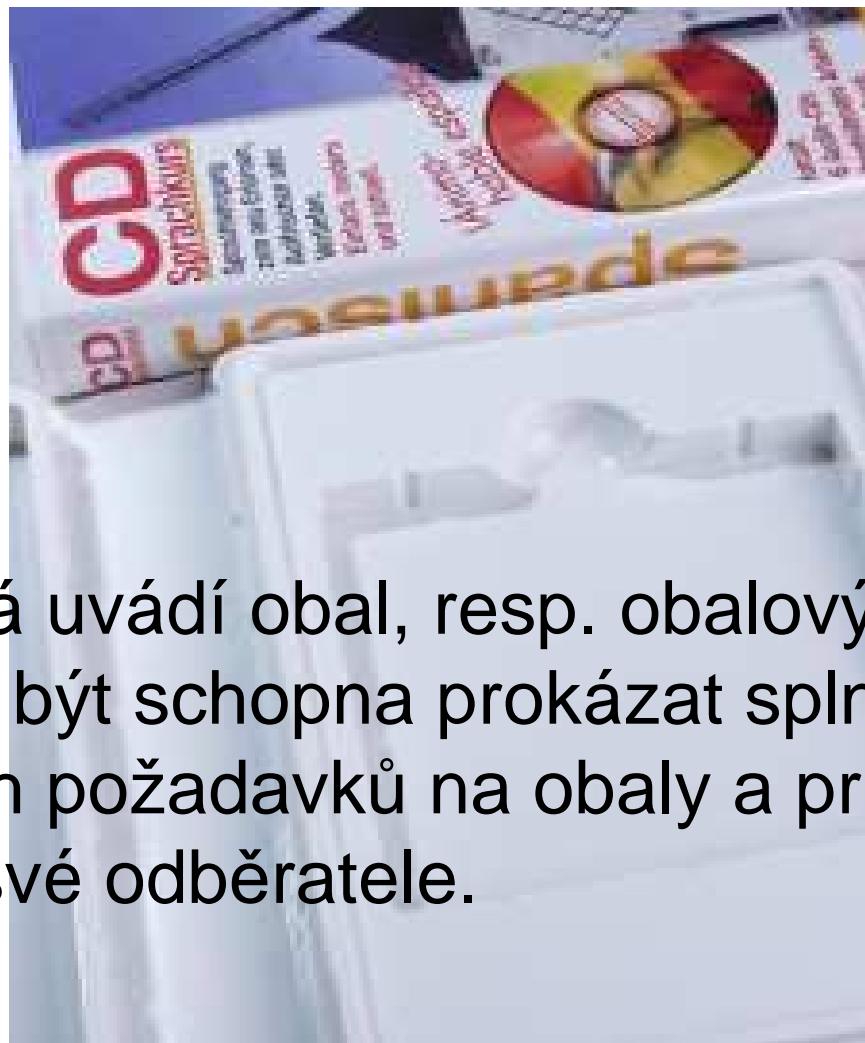

KVALITATIVNÍ POŽADAVKY NA OBALY

Je-li obal nebo obalový prostředek zhotoven **v souladu s harmonizovanými českými technickými normami**, považují se kvalitativní požadavky na obaly za splněné.

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví oznamuje ve Věstníku Úřadu harmonizované české technické normy, určené normy a jejich změny nebo zrušení. V oznámení uvede též technický předpis, k němuž se tyto normy vztahují.

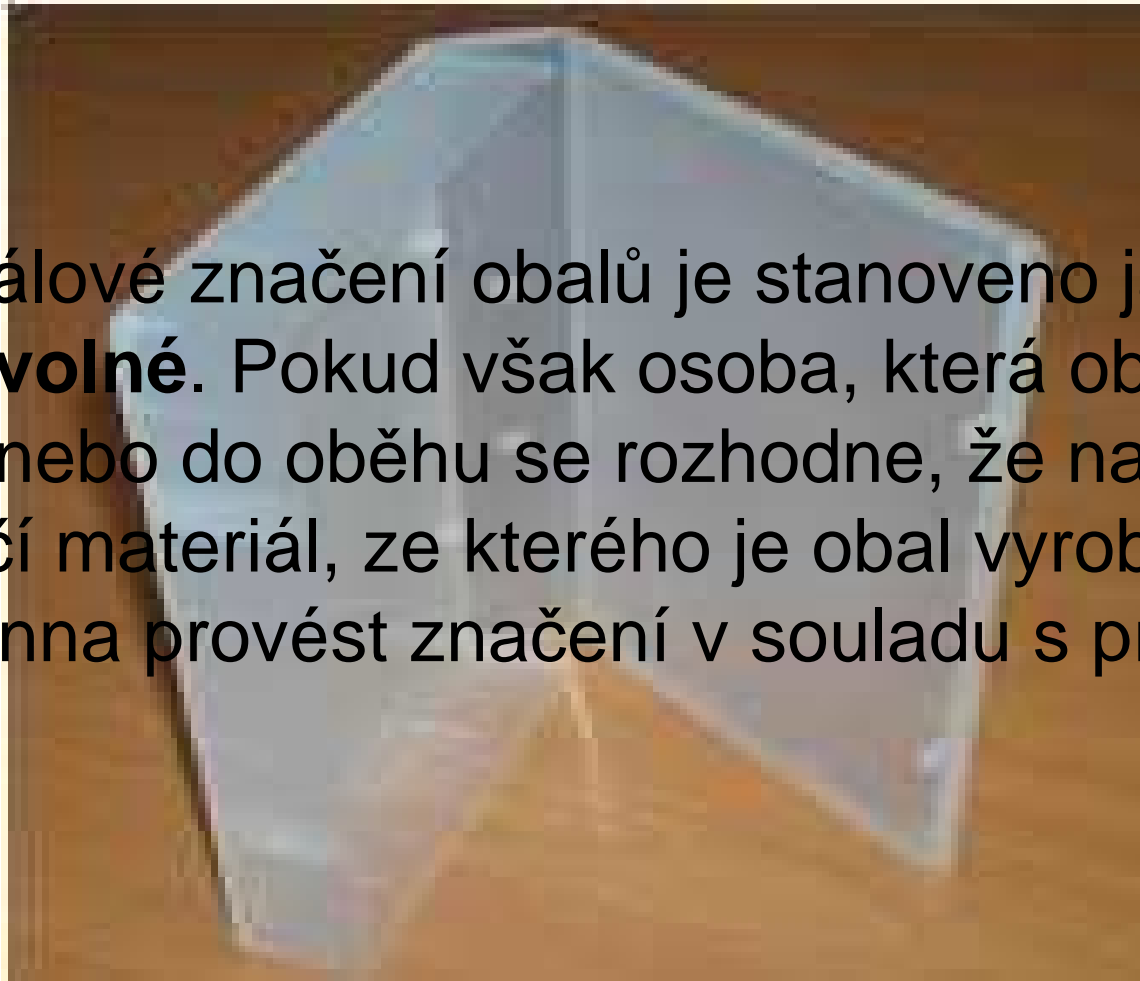
KVALITATIVNÍ POŽADAVKY NA OBALY

Osoba, která uvádí obal, resp. obalový prostředek na trh, musí být schopna prokázat splnění kvalitativních požadavků na obaly a průkazně o tom informovat své odběratele.

OZNAČOVÁNÍ OBALŮ

Materiálové značení obalů je stanoveno jako **dobrovolné**. Pokud však osoba, která obal uvádí na trh nebo do oběhu se rozhodne, že na obalu vyznačí materiál, ze kterého je obal vyroben, pak je povinna provést značení v souladu s právem ES.

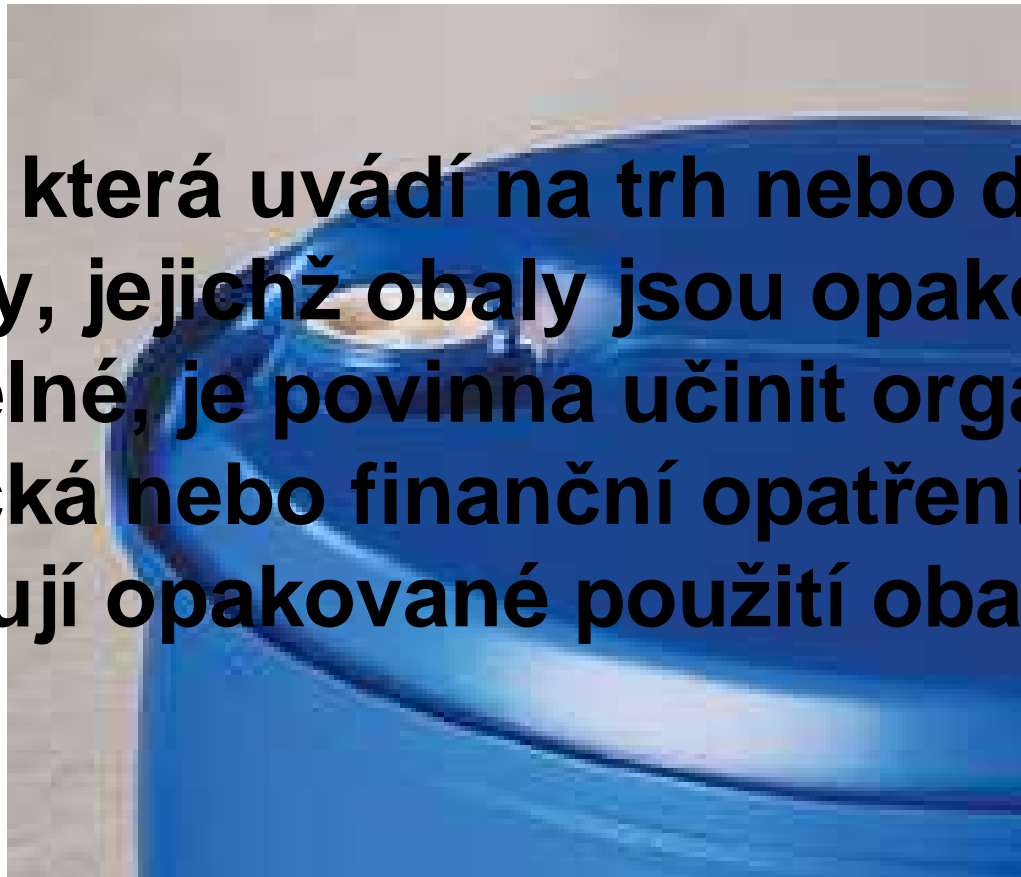
POVINNOSTI SUBJEKTŮ

1. Opakovaně použitelné obaly
2. Vratné obaly
3. Vratné zálohované obaly
4. Využití odpadu z obalů
5. Zpětný odběr

OPAKOVANĚ POUŽITELNÉ OBALY

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou opakovaně použitelné, je povinna učinit organizační, technická nebo finanční opatření, která umožňují opakované použití obalů.

OPAKOVANĚ POUŽITELNÉ OBALY

Systemy pro zajištění opakovaného použití obalu:

1. **Uzavřený systém** - systém, ve kterém je opakovaně použitelný obal uváděn do oběhu osobou nebo organizovanou skupinou osob;
2. **Otevřený systém** - systém, ve kterém je uváděn do oběhu opakovaně použitelný obal mezi blíže neurčenými osobami;
3. **Smíšený systém** - systém sestávající se ze dvou částí:
 - a) opakovaně použitelný obal, který zůstává u konečného uživatele, pro který neexistuje žádný systém zpětného rozdělování vedoucí ke komerčnímu opakovanému naplnění,
 - b) jednocestný obal, který se použije jako pomocný výrobek pro přepravu obsahu k opakovanému naplnění obalu.

VRATNÉ OBALY

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky, jejichž obaly jsou vratné, je povinna zajistit:

- a) opakované použití těchto obalů v rámci uzavřeného nebo otevřeného systému nebo
- b) využití odpadů z těchto obalů podle § 12.

VRATNÉ ZÁLOHOVANÉ OBALY

Prodej výrobku je vázán na účtování zvláštní peněžní částky (zálohy), která je při vrácení obalu vyplacena kupujícímu zpět.

VRATNÉ ZÁLOHOVANÉ OBALY

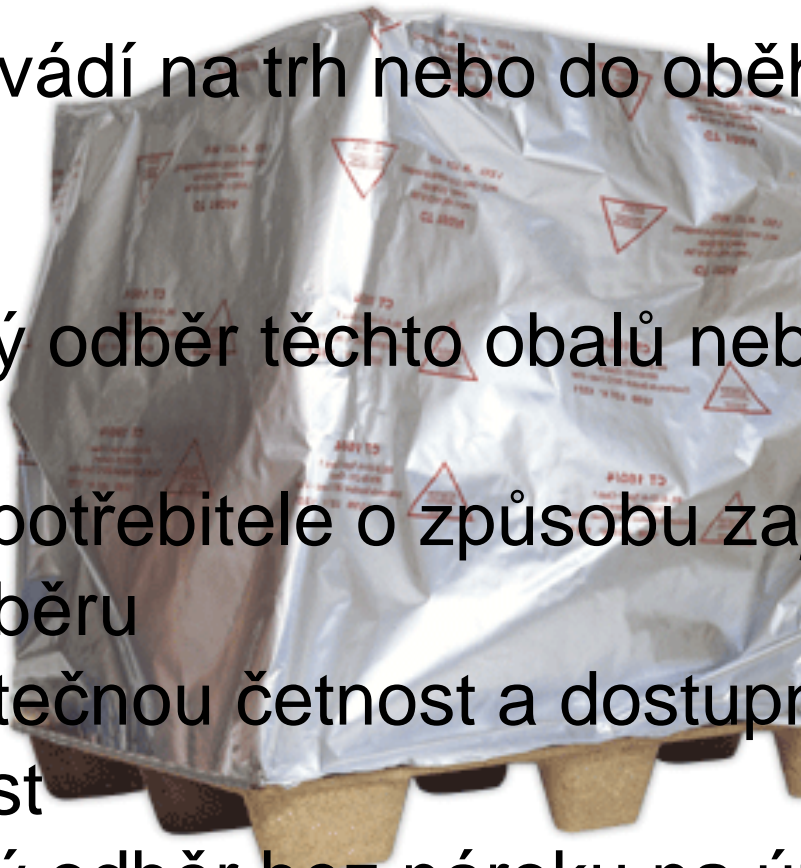
Povinnosti:

- Dodržovat výši zálohy vratných zálohovaných obalů stanovenou prováděcím právním předpisem (nař.vl.č. 111/2002 Sb.)
- Označit obaly jako vratné zálohované
- Vykupovat tyto obaly bez omezení množství a bez vázání výkupu na nákup zboží
- Vykupovat obaly v provozovně, kam jsou dodávány, po celou provozní dobu
- Informační povinnosti vůči spotřebiteli (§ 9/6)
- Po ukončení používání odebírat obaly zpět po dobu nejméně 1 roku

ZPĚTNÝ ODBĚR

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, musí:

1. zajistit zpětný odběr těchto obalů nebo odpadu z nich
2. informovat spotřebitele o způsobu zajištění zpětného odběru
3. zajistit dostatečnou četnost a dostupnost sběrných míst
4. zajistit zpětný odběr bez nároku na úplatu

ZPĚTNÝ ODBĚR

- 1) Povinnost osoby zajistit zpětný odběr se váže **pouze k obalům určeným k prodeji spotřebiteli**. V případě, že osoba uvádí na trh nebo do oběhu tzv. průmyslové obaly, tj. obaly určené jinému konečnému uživateli, povinnost zpětného odběru se na ni nevztahuje.
- 2) Tato povinnost se nevztahuje ani na osoby, které uvádí na trh nebo do oběhu méně než 300 kg obalů za rok a zároveň jejich roční obrat nepřekročí 4,4 mil. Kč/rok.

VYUŽITÍ ODPADU Z OBALŮ

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, musí zajistit využití odpadu z těchto obalů, a to minimálně v rozsahu stanoveném přílohou č. 3 zákona o obalech.

VYUŽITÍ ODPADU Z OBALŮ

Požadovaný rozsah recyklace a využití obalového odpadu

Materiál	do 31.12. 2006		do 31.12. 2007		do 31.12. 2008		do 31.12. 2009		do 31.12. 2010		do 31.12. 2011		do 31.12. 2012	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Papír a lepenka	60		63		65		67		69		70		70	
Sklo	65		66		67		68		69		70		70	
Plast	24		25		25		26		26		27		27	
Kovy	33		36		39		41		44		47		50	
Dřevo	4		6		8		9		11		13		15	
Celkem	47	50	49	50	50	52	52	54	53	56	54	58	55	60

ZPĚTNÝ ODBĚR A VYUŽITÍ

Způsob plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů:

- a) Plněním povinnosti samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady
- b) Přenesením povinností na jinou osobu spolu s převedením vlastnického práva k obalu
- c) Uzavřením smlouvy o zajištění plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů s autorizovanou obalovou společností

ZPĚTNÝ ODBĚR A VYUŽITÍ

Ad a/ Při plnění povinnosti samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady osoba musí:

1. Podat návrh na zápis do Seznamu osob (§ 14)
2. Vést evidenci a ohlašovat údaje z této evidence (§ 15)
3. Platit registrační a evidenční poplatky (§ 30 odst. 1)

ZPĚTNÝ ODBĚR A VYUŽITÍ

Ad b) Při přenesení povinností na jinou osobu spolu s převedením vlastnického práva k obalu osoba musí:

1. Podat návrh na zápis do Seznamu osob (§ 14)
2. Vést evidenci a ohlašovat údaje z této evidence (§ 15)
3. Platit registrační a evidenční poplatky (§ 30 odst. 1)

ZPĚTNÝ ODBĚR A VYUŽITÍ

Ad c) Při uzavření smlouvy o zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů s autorizovanou obalovou společností **přechází odpovědnost** za plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů **na tuto společnost.**

ZPĚTNÝ ODBĚR A VYUŽITÍ

OSVĚDČENÍ

o uzavření smlouvy o sdruženém plnění

Společnost EKO-KOM a.s.,

IČO 25134701, se sídlem Pod novým lesem 384/76a, Praha 6, 162 00, zapsaná v obchodním rejstříku u Městského soudu v Praze, oddíl B., vložka 4763, která je autorizovanou obalovou společností podle zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), na základě rozhodnutí Ministerstva životního prostředí čj. OODP/9246/1440/3/02 ze dne 28. 3. 2002, tímto osvědčuje, že

ALMA Nová Bystřice a.s.

se sídlem
Pujmanové 1221
140 00 Praha 4
IČO: 60069724

uzavřela smlouvu o sdruženém plnění se společností EKO-KOM, a.s., a že s účinností od 01.04.2002 plní své povinnosti zajistit zpětný odběr a využití odpadu z obalů způsobem podle § 13 odst. 1 písm. c) zákona o obalech a zapojila se do Systému sdruženého plnění EKO-KOM pod klientským číslem

EK-F06020148

Toto osvědčení o zapojení do Systému sdruženého plnění EKO-KOM se vydává na základě čl.III odst. 1 písm. b) smlouvy o sdruženém plnění a slouží pro účely prokazování plnění povinností podle § 10 a § 12 zákona o obalech příslušným orgánům státní správy. Toto osvědčení nenahrazuje osvědčení o plnění povinností podle § 10a § 12 zákona o obalech, které se vydává podle čl. III odst. 1 písm. c) smlouvy o sdruženém plnění.

V Praze dne 3. července 2002

Ing. Zbyněk Kozel
Generální ředitel a.s. EKO-KOM

Ověřeno pod č. 1117/02
Tato kopie (opis) doslovně souhlasí
s originálem - ověřenou kopiístr.
jde o opis úplný - částečnýstr.
Městský úřad v Nové Bystřici dne: 9.7.2002

AUTORIZOVANÁ OSOBA

Autorizovaná obalová společnost (dále jen "autorizovaná společnost") je právnickou osobou založenou jako akciová společnost, které bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci podle § 17. Autorizací se pro účely tohoto zákona rozumí oprávnění zajišťovat sdružené plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů a k tomuto účelu uzavírat smlouvy o sdruženém plnění.

EVIDENCE A SEZNAM OSOB

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly nebo balené výrobky, je povinna podat návrh na **zápis do Seznamu osob**, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů. (§ 14)

Osoba, na kterou se vztahuje povinnost zápisu do Seznamu, je povinna **vést evidenci** obalů a způsobu jejich využití a následně **ohlašovat** údaje z této evidence. (§ 15)

REGISTRAČNÍ A EVIDENČNÍ POPLATKY

Osoba, na kterou se vztahuje povinnost podat návrh na zápis do Seznamu osob, musí v rámci podání návrhu zaplatit **registrační poplatek**.

Osoba, která je v Seznamu osob již zapsána, platí za každý rok vedení v tomto seznamu **evidenční poplatek**.

SANKČNÍ NÁSTROJE

- Ochranná opatření
- Opatření k nápravě
- Pokuty

Uložením opatření k nápravě nebo ochranného opatření není dotčena možnost uložit pokutu!

SANKČNÍ NÁSTROJE

Správní delikty

- a) PO nebo podnikajících osob
- b) AOS

Možnost liberace (§ 46)

Objektivní lhůta 3 roky, subjektivní lhůta 1 rok.

ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ

Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají:

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) Ministerstvo zemědělství,
- d) krajské hygienické stanice (Hygienická stanice hlavního města Prahy),
- e) Česká obchodní inspekce,
- f) Česká zemědělská a potravinářská inspekce,
- g) Česká inspekce životního prostředí,
- h) Státní ústav pro kontrolu léčiv,
- i) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv,
- j) celní orgány.

POUŽÍVAJME VRATNÉ OBALY

ZEM NIE JE NA JEDNO POUŽITIE

ZÁKON O OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

§ 26

Povinnost výrobce, dovozce, prodávajícího a distributora předmětů běžného užívání aby tyto předměty byly baleny, pokud to jejich charakter vyžaduje, do bezpečných obalů.

§ 5

Požadavky na výrobky přicházející do přímého styku s pitnou vodou.

ZÁKON O POTRAVINÁCH

Provozovatel potravinářského podniku je povinen:

- používat při výrobě potravin a zacházení s nimi jen takové předměty a materiály přicházející do přímého styku s potravinami, které odpovídají požadavkům stanoveným zákonem o ochraně veřejného zdraví č. 258/2000 Sb.
- používat jen takové obaly a obalové materiály, které
 - a) chrání potravinu před znehodnocením a znemožňují záměnu nebo změnu obsahu bez otevření nebo změny obalu,
 - b) odpovídají požadavkům na předměty a materiály přicházející do přímého styku s potravinami,
 - c) sensoricky ani jiným způsobem neovlivní potravinu.

ZÁKON O POTRAVINÁCH

Pokud jsou potraviny zabaleny do obalů a obalových materiálů, které neodpovídají požadavkům stanoveným tímto zákonem a požadavkům na předměty a materiály přicházející do přímého styku s potravinami, provozovatel potravinářského podniku je povinen je **neprodleně vyřadit z dalšího oběhu.**

ZÁKON O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE

§ 17

Povinnost výrobky prodávat v hygienicky nezávadných obalech nebo je do takových obalů při prodeji zabalit.

Při samoobslužném prodeji povinnost poskytnout spotřebiteli vhodný obalový materiál.

§ 18

Prodávající je povinen informovat spotřebitele o peněžní částce za výkup vratných zálohovaných obalů a tuto informaci na viditelném místě zpřístupnit.

O změně peněžní částky za vykupované vratné zálohované obaly nebo o ukončení výkupu vratných zálohovaných obalů je prodávající povinen informovat spotřebitele po dobu nejméně 30 kalendářních dnů před dnem provedení změny nebo ukončení výkupu. Po tuto dobu nesmí být výkup těchto obalů zastaven.